

"Edukativno-kreativni centar za učenike, nastavnike i roditelje"

Edukativno-kreativni centar povezuje učenike, nastavnike i roditelje kroz zajedničke aktivnosti u posebno opremljenom prostoru. Učenicima nudi sigurno i kvalitetno mjesto za učenje, druženje i kreativno izražavanje.

Temeljna uvjerenja, principi i polazišta na kojima zasnivam svoj rad sa djecom bazirana su na pomoći učenicima da uspiju u školi, nastavnim i vannastavnim aktivnostima, da budu bolji ljudi, da

budu dobri u onome što rade, da pomažu jedni drugima, da budu moralni, da govore istinu, da se bore za pravdu, da brane slabije, da znaju razlikovati dobra od loših obrazaca ponašanja, da odaberu adekvatno zanimanje što će kasnije imati svoju refleksiju na uspjeh u životu. Smatram da ću tako najbolje dati svoj doprinos dobrobiti društva. Današnje društvo je izgubljeno, dezorijentirano, bezidejno. **Nestalo je zadovoljstva, mira i harmonije. Nametnute su mu lažne vrijednosti, fikcija, iluzija.** Svjedočimo brutalnom ataku na mlade ljudske duše. Naši učenici gurnuti su u pijanstvo, drogu, filmska sanjarenja, nedokučiva maštarenja, kriminal, neuroze i apatiju. Ovakav način života krade im emocije, pamet, ljubav. Moramo prestati kriti ili samo deklarativno podržavati prave vrijednosti. Osnovni moto, ono čemu težim i čime se vodim u svom radu jeste upravo promjena navedenih okolnosti. Nužno je okrenuti se duhovnom rastu i razvoju naših učenika, promjeni stremljenja i žudnji od onih usmjerenih "**vani**", do onih usmjerenih "**unutra**". To zahtijeva promjenu naših srca ali i srca naših učenika. U svijetu lažnog blještavila i sjaja, djeci i učenicima je najteže. Oni teško mogu kontrolisati svoje želje, nagone i emocije. Moramo im pomoći shvatiti i razumijeti da je sreća u njima samima i da je neće naći izvan sebe. Motiv i inspiraciju u svom radu nalazim u učenicima sa kojima ostvarim uspjeh, koji poprave svoje vladanje, uspjeh u učenju, roditeljima koji iskažu zahvalnost zbog toga. Naravno, veliki motiv i inspiraciju nalazim i u svojim kolegicama i kolegama koji ulažu isti ili veći napor kako bi pomogli učenicima da sutra budu bolji ljudi. Biti bolji čovjek znači razviti sposobnost da se osjeti bol i radost drugih i da se njihove potrebe dožive jednako kao i sopstvene. Izgladnjele majke i njihova izgladnjela djeca, beskućnici i nevoljeni, siromašni i bolesni, zatvorenici i njihovi porobljivači i milijarde drugih koji žive u unutrašnjem bolu su uvijek u mislima tog "**boljeg čovjeka**", jer smo nerazdvojni jedni od drugih. Njihova bol treba biti i naša. Njihova radost treba biti naša i naša radost treba biti njihova. Smatram da je navedeno neiscrpan motiv svakog prosvjetnog radnika.

Autor Ahmed Buljubašić

DETALJAN OPIS

1. POLAZIŠTA

U našoj školi je provedeno istraživanje kako bi se utvrdili prioriteti za povećano učešće učenika ali i roditelja i lokalne zajednice u odgojno-obrazovnom procesu. Osnovni problemi jesu nedostatni uslovi za učenje i razvoj djece u ruralnim područjima i selima (djeca nemaju vlastitu sobu, mjesto za učenje, računar, osnovna učila-udžbenik, radnu svesku, pribor, mnogo vremena "**gube**" na radove u i oko kuće, na putovanje), zatim nedovoljna opremljenost škole za takve učenike, za učenike sa preprekama u učenju i učešću (kako djece sa preprekama u učenju i učešću tako i za darovite učenike), za učenike koji za vrijeme malih ili velikih odmora skitaju po sokacima, kafićima i tako sebe izlažu negativnim uticajima starijih i srednjoškolaca. Prema tome, škola nije u mogućnostima da pruži jednake mogućnosti svim učenicima u skladu sa principima inkluzivnog obrazovanja.

Participacija roditelja nije na zavidnom nivou. Djeca marginiziranih grupa teže se uključuju u

sistem obrazovanja, prave veliki broj neopravdanih izostanaka. Nepostojanje stručnog tima (logoped, defektolog, psiholog, socijalni radnik...) za pravljenje individualnih planova. **Nedovoljna briga lokalne zajednice za rad škole.** U posljednje vrijeme puno se govori o promjenama u organizaciji školskog učenja jer je dosadašnja tradicionalna škola vodila više računa o nastavnom gradivu nego o učeniku i načinu na koji treba da usvoji to gradivo. Učenje u tradicionalnoj školi se temeljilo na verbalnoj reprodukciji i mehaničkom zapamćivanju. Ako učenje organizujemo na kreativniji način i to u slobodno vrijeme učenika – u edukativno-kreativnom centru, onda učeniku pružamo mogućnost da samostalno, vizuelnim promatranjem, praktičnim radom, kreativnim igrama eksperimentima, debatiranjem, u manjoj ili većoj grupi, druženjem, učenjem, idejama, uoči uzročno - posljedične veze svakodnevnih fenomena, čime ćemo razvijati logičko mišljenje i zaključivanje kod učenika. **Modernizacija i opremanje edukativno-kreativnog centra će omogućiti učenicima razvoj svih komponenti njegove ličnosti. Možemo reći da je naša škola pobornik stava da svako dijete treba dobiti šansu da ostvari svoje mogućnosti. U tom stavu želimo širiti domete svog rada kako bi mogli odgovoriti potrebama što većem broju raznolikosti učenika.** I to je nešto na čemu treba stalno raditi kako bi postalo stvarno – to je proces. Taj proces je dug i kompleksan put mijenjanja, osnaživanja kapaciteta obrazovne sredine za funkcionalno prihvatanje različitosti i zadovoljenja različitih potreba. Nabavkom adekvatne opreme, uz već postojeću, u edukativno – kreativnom centru bismo im pružili priliku da brže i jednostavnije dođu do informacija, škola bi im bila interesantnija i pratili bi školska dešavanja sa većom pažnjom. Kroz unapređenje pomenutog centra u našoj školi učenici će biti fleksibilniji, svjesniji promjena u društvu, sposobniji i spremniji za neprestano stručno usavršavanje i cjeloživotno učenje.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Cilj:

1. Korištenje savremenih multimedijalnih edukativnih sredstava kao i kreativnije provođenje vremena u školi, mimo nastavnih časova.
2. Primjenjivati savremene metode i oblike rada u edukativno – kreativnom centru (interaktivan rad, program usmjeren na dijete...).
3. Atraktivniji, kreativniji i interesantniji školski prostor, iskorišten na svrhovit i pedagoški način.
4. Bolja interakcija i individualniji pristup djetetu a posebno djetetu sa preprekama u učenju i učešću.
5. Timski rad (nastavnika, roditelja, pedagoga, uprava) na jedinstvenim ciljevima dječjeg razvoja.
6. Prostor edukativno-kreativnog centra koristiti za efikasniju dopunsku, dodatnu nastavu, različite dramske, literarne, likovne, novinarske i ostale sekcije i vannastavne aktivnosti.
7. Realizovati što više aktivnosti u edukativno-kreativnom centru za svu djecu sa preprekama u učenju i učešću u skladu sa njihovim interesovanjima i mogućnostima.
8. Radioničkim pristupom i višesmjernom komunikacijom, graditi partnerske odnose među učenicima i roditeljima.

9. Stvaranje pedagoških situacija (zabava, druženja, natjecanja), gdje će učenici biti u stalnoj interakciji i međusobnoj komunikaciji.
10. Razvijanje potreba i navika za kulturnim provođenjem slobodnog vremena.
11. Korištenje savremenih nastavnih sredstava, stalno istraživanje i eksperimentiranje.
12. Razvijanje dječijih stvaralačkih potencijala i radoznalosti kroz aktivan odnos u korištenju edukativno-kreativnih materijala.

Ishodi:

1. Veći nivo interesovanja za obrazovno dobro.
2. Veći nivo obrazovnih postignuća kod učenika u nastavnim i vannastavnim aktivnostima.
3. Veća afektivna povezanost učenika sa školom.
4. Poboljšano učešće i raznovrsnije informiranje učenika.
5. Povećan uticaj i uvažavanje mišljenja učenika i roditelja u školi. Učenici i roditelji mogu bez straha od negativnih ishoda iznijeti svoje mišljenje, sugestije i probleme i uticati na donošenje važnih odluka u školi.
6. Smanjenje konflikata na relacijama: učenik- nastavnik, učenik-učenik, nastavnik-roditelj i njihovo kvalitetnije rješavanje putem povećanih komunikacijskih sposobnosti.
7. Smanjen broj izostanaka učenika.

2. DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Korak 1: Anketiranje učenika – pregled stanja, koliko su učenici zadovoljni sa stanjem u školi, posjedovanja i upotrebe edukativnih materijala i nastavnih sredstava, šta bi oni mijenjali kako bi škola bila njima interesantnija. (Prilog broj 1)

Korak 2: Individualni i grupni razgovori sa učenicima koji imaju poteškoća u učenju ili problema u vladanju, kao i onih sa posebnim potrebama, utvrđivanje njihovih potreba i želja, artikulacija zahtjeva, utvrđivanje obostarnih očekivanja. (Prilog broj 2)

Korak 3: Razrada pitanja discipline i disciplinske odgovornosti učenika (Prilog broj 3) i utvrđivanje prijedloga Kodeksa ponašanja u edukativno-kreativnom centru. Realizatori su razrednici, školski pedagog i Vijeće učenika. Metode rada su referati, razgovor, diskusija i zaključivanje u grupama putem radioničkog pristupa. (Prilog broj 4)

Korak 4: Predavanje za učenike, nastavnike i roditelje na temu "Socio-emocionalna kohezija u edukativno-kreativnom centru". Realizator je pedagog škole. (Prilog broj 5)

Korak 5: Povezivati aktivnosti u edukativno-kreativnom centru sa potrebama redovne, dopunske, dodatne i ostalih vrsta nastave u školi. (Prilog broj 6) Na taj način bi centar poslužio da dodatno i na efikasniji način dočara i predstavi pojedine nastavne sadržaje koji zbog vremenske ograničenosti nisu mogli biti predstavljeni na adekvatan i učenicima razumljiv način. Također, učenici će moći dopunjavati i proširivati svoja znanja kroz ponuđenu mini-biblioteku, internetske sadržaje, sadržaje koje nude multimedijalna sredstva i sl.

Korak 6: Učenici imaju priliku da određeno vrijeme provedu u edukativno-kreativnom centru.

Aktivnosti u edukativno-kreativnom centru su daleko fleksibilnije, zanimljivije i ljepše, jednom riječju: uspješnije. Nude neodoljivu kreativnost obrade nastavnih sadržaja ali i onih sadržaja koji nisu direktno vezani za nastavu. Svaki edukativni sadržaj multimedijски obrađen postaje daleko zanimljiviji i prihvatljiviji. Učenici se u radioničarskom obliku rada osjećaju bolje i ljepše, što se i direktno odražava na aktivniji odnos spram nastavnog procesa.

Korak 7: Informiranje nastavnika, učenika i roditelja o značaju projekta (Afiša). (Prilog broj 7)

- Informirati Nastavničko vijeće.
- Informirati Vijeće učenika.
- Informirati Vijeće roditelja. (Prilog broj 8)

Korak 8: Za realizaciju preuređenja i instaliranja potrebne opreme edukativno-kreativnog centra zaduženi su: nastavnici tehničke kulture, nastavnici informatike, domari škole, bibliotekarka i pedagog. (Prilog broj 9)

Specifikacija opreme za nabavku se sastoji od:

- Društvena igra: Pictionary, 1 komad;
- M Exclusive World Bank Monopol: 1 komad;
- Kluedo Inspector Q: 1 komad;
- Riziko Rconquest: 1 komad;
- Ravensburger Društvena Igra Lavirint 01-264810: 1 komad;
- Društvena igra tenis: 1 komad;
- Sony PS3 320 GB: 1 komad
- Intel Core Duo Processor: 2 komada;
- Epson sx130 printer-kopir-skener: 1 komad;
- Projektor LG BS275: 1 komad;
- Projecto platno 170x127: 1 komad;

- FlipChart-Whiteboard table 70x100, FC-333: 1 komad; (Prilog broj 10)

Korak 9: Obuku rada u edukativno-kreativnom centru za nastavnike, roditelje i pripravnike će držati nastavnici informatike, u trajanju od mjesec dana.

Korak 10: Kroz redovne sastanke i radionice u edukativno-kreativnom centru sa učenicima i roditeljima, kroz sastanke školskog razvojnog tima (Prilog broj 11), razmjenjivati mišljenja, iskustva, prijedloge i sugestije. Osmišljavati zajedničkim snagama nastavni proces i bogatiti opremom edukativno-kreativni centar.

Korak 11: Različite društvene igre, druženja, edukativne radionice, multimedijalne prezentacije, zajednički projekti i istraživanja koja bi se realizirala u edukativno-kreativnom centru, doprinijela bi češćim neformalnim kontaktima između učenika, nastavnika i roditelja, a time i do boljeg upoznavanja, razumijevanja što bi bitno smanjilo broj konfliktnih situacija. (Prilog broj 12)

Korak 12: Kroz dobro edukovan i osposobljen tim, koji će upravljati centrom, kreativne i zabavne sadržaje tipa: edukativnih igrica na računaru, poučnih filmova i serija, neagresivnih igrica na play-stationu, zanimljivih knjiga, časopisa, društvenih igara, debata, druženja, očekujemo da postanemo konkurencija i alternativa učeničkom skitanju, bježanju sa časova u obliže igraone, kafiće i sl. **Edukativno-kreativni centar treba da postane mjesto pozitivnog emocionalnog pražnjenja učenika i doživljavanja škole kao svog drugog doma gdje se može osjećati ugodno, priznato, gdje se mogu zadovoljiti potrebe za zabavom, druženjem, maštom. Tako bi bježanje s nastave u avanture sumljivog sadržaja bilo prevenirano.** (Prilog broj 13)

S obzirom da je ova inovativna praksa nastala kao izraz prioritete potrebe roditelja, učenika i nastavnika aktivnosti inovacije će postati naša stalna praksa. Također ćemo raditi na tome da u budućnosti pomoću što više raznovrsnijih projekata razvijamo što kreativniji i demokratičniji pristup i pogled na život u školi i povećavamo resurse u nastavnim sredstvima, pomagalicama. Tražićemo donatore za potrebna sredstva kako bismo bili u mogućnosti da stalno poboljšavamo rad škole u skladu sa razvojnim planom škole i utvrđenim prioritetima. S obzirom da je povećanje participacije učenika i roditelja u životu škole proces koji se stalno mora nadograđivati i usavršavati, otuda i stalna potreba da se sa ovakvim aktivnostima kontinuirano nastavi. Povećanjem kvaliteta participacije učenika i roditelja u školi, akumuliranjem pozitivnog iskustva i uviđanjem istinskog učešća učenika i roditelja u životu škole, javljat će se nove potrebe i nove ideje koje će osnaživati oblike participacije kakve zahtijeva savremena reforma, odnosno demokratska i kvalitetna škola kojoj težimo. Oprema će se, takođe, koristiti i u nastavnom procesu, kao važan resurs u opštoj oskudici nastavnim sredstvima.

3. EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

1. Ostvarili smo veći nivo interesovanja za nastavne sadržaje. To smo utvrdili na osnovu poređenja aktiviteta i broja inicijativa za promjenom od strane učenika sa ranijim stanjem. U prilog tome govore ankete učenika, zapisnici sa sastanaka Vijeća učenika, individualni i grupni razgovori sa učenicima.

2. Ostvarili smo veći nivo postignuća učenika u nastavnim i vannastavnim aktivnostima. Vidljivo je to iz uključenosti učenika u realizaciju nastavnih sadržaja i veći nivo kvaliteta znanja kod učenika. U prilog tome govore evidencije o sudjelovanju učenika u nastavi, evidencije o sekcijama u školi, dnevnik rada i izvještaj o uspjehu učenika na kraju školske godine ili godina.

3. Postigli smo veću emocionalnu povezanost učenika sa školom. Vidljivo je to kroz aktivniji odnos učenika prema nastavi, ljubazniji odnos prema nastavnicima i školskom osoblju, prihvatanjem školske imovine kao svoje i čuvanjem iste. U prilog tome govore evidentiranje i dokumentovanje konkretnih aktivnosti, anketiranje i razgovori sa nastavnicima, zapisnici sa aktiva, odjeljenjskih i nastavničkih vijeća, opserviranje ponašanja učenika, popis materijalno-tehničkih sredstava i uvid u njihovo stvarno stanje.

4. Postigli smo poboljšano učešće i raznovrsnije informiranje učenika. Nabavili smo neophodnu opremu za opremanje edukativno-kreativnog centra. Osigurali smo neophodnu obuku za rad u kreativnom centru roditelja, nastavnika i pripravnika. O tome postoji račun za svaku nabavljenu komponentu. Također, postoji izvještaj o obuci rada u edukativno-kreativnom dnevnom centru.

5. Povećan je uticaj i uvažavanje mišljenja učenika i roditelja u školi. Učenici i roditelji mogu iznijeti svoje mišljenje, sugestije i probleme i uticati na donošenje važnih odluka u školi. Kao dokaz mogu poslužiti zapisnici sa sastanaka Vijeća učenika i Vijeća roditelja, prijedlozi Školskom odboru i inicijative upućene od strane učenika i roditelja.

6. Smanjili smo konflikte na relacijama: učenik- nastavnik, učenik-učenik, nastavnik-roditelj i ostvarili njihovo kvalitetnije rješavanje putem povećanih komunikacijskih sposobnosti. Uočljivo je to iz boljih ocjena iz vladanja učenika, smanjenja broja delinkventnih ispada i ponašanja učenika, prisnijom saradnjom učenika i nastavnika, prisnijom saradnjom roditelja i nastavnika. O tome govore evidencije iz dnevnika rada, izvještaji sa odjeljenjskih i nastavničkih vijeća, evidencija zapisnika pedagoga, individualni i grupni razgovori sa nastavnicima, aktivi, evidencije zapisnika termina informacija, roditeljskih sastanaka, razgovori s nastavnicima po ovom pitanju, zajednički projekti s roditeljima.

7. Smanjen broj izostanaka sa nastave. Vidljivo je to iz smanjenog broja neopravdanih izostanaka učenika sa nastave. Dokaz je evidencija izostanaka iz dnevnika rada.

4. Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Mogući rizik je vrijeme početka realizacije ovakve inovativne prakse koji je u uskoj vezi sa vremenom traženja i dobivanja podrške donatora. Također, tu je i eventualni nedovoljan interes lokalne zajednice za školu.

Collections

NIN nagrada

Nominovane prakse

NIN 2016